

Lluís Calvo, director científic-cultural de la Residència d'Investigadors del CSIC

Tipus: [1]

Autor: [Ciència](#) [2]

Creació: Publicat per [Ciència](#) [2] el 29/06/2017 - 14:03 | Última modificació: 01/06/2018 - 14:32

Categories: Entrevistes

Etiquetes: Residència d'Investigadors

Etiquetes: Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC)

Contingut relacionat :



«Hauríem de fer una reflexió col·lectiva molt important sobre com incrementar el grau de coneixement científic-tècnic de la nostra població.»

Lluís Calvo és doctor en Antropologia, delegat institucional del Consell Superior d'Investigacions Científiques a Catalunya, director científic-cultural de la Residència d'Investigadors CSIC-Generalitat de Catalunya, director del centre de recerca en Humanitats del CSIC a Catalunya, la Institució Milà i Fontanals. Entre altres tasques, dirigeix la col·lecció de llibre d'Antropologia de la Editorial CSIC "Biblioteca de Dialectología y Tradiciones Populares".

Creu fermament que s'ha d'incorporar en l'ADN de la societat la rellevància d'invertir en recerca científic-tècnica com a eix transformador de progrés per aconseguir l'òptim desenvolupament dels Estats.

Vostè és doctor en Antropologia, actual director científic-cultural de la residència d'investigadors CSIC-Generalitat de Catalunya i delegat Institucional d'aquest a Catalunya. Actualment existeix un corrent que reivindica el paper de la ciència en la cultura amb la premissa "la ciència també és cultura". Com veu les relacions actuals entre la ciència i la cultura i com haurien de ser segons el seu criteri?

El tema de si la ciència és o no és cultura és una premissa que no s'acaba d'entendre a nivell social, polític, institucional...

El meu plantejament és que la cultura no és exclusivament el que són les formes artístiques, teatrals, la cinematografia, les expressions de caire patrimonial amb danses com la sardana o inclús un festival de rock; tot això forma part d'un element que seria la cultura, són les formes de vida.

Cada societat al llarg del temps ha anat creant unes formes de vida i aquestes han tingut unes expressions; en el món occidental aquests tipus d'expressions les hem anomenat "cultura".

En aquesta mateixa societat occidental una de les expressions de les formes de vida és la ciència.

Si mirem cap enrere en la història veiem que en un determinat moment i en un espai geogràfic que és Europa, posteriorment anomenat món occidental amb l'expansió dels modes de vida europeus, es van fer unes determinades apostes pel desenvolupament científic-tècnic. En canvi altres societats, amb altres paràmetres, altres contextos històrics i naturals no van apostar per aquest desenvolupament sinó per d'altres tipus d'organització i funcionament.

Ja des dels grecs i sobretot a partir de l'Edat mitjana en el que és avui dia l'Europa Occidental, la ciència i la tècnica és un element que queda incorporat al desenvolupament dels països i de les comunitats. No a totes les ciutats o territoris per igual, ja que cadascun té uns desenvolupaments polítics i econòmics diferents.

Quan diem que la ciència és cultura, estem afirmant que en les societats occidentals forma part del que són les nostres formes de vida, del que és el nostre ésser col·lectiu. Per això es planteja -i jo reivindico- que la ciència sigui, és cultura, ja que aquesta forma parteix de com nosaltres ens hem organitzat de forma social, econòmica... i hem creat uns mecanismes que han tingut resultats com el desenvolupament tècnic i allò que podríem dir-ne "el progrés" del qual Europa, Estats Units... el món occidental en general, gaudim amb un seguit d'avantatges econòmics, socials, tecnològics, sanitaris, etc.

La ciència és cultura; des d'aquest punt de vista, no s'ha de pensar que la ciència és una cosa i la cultura n'és una altra. Tot i que fonamentalment a partir del segle XVIII ha estat així, quan l'idea que el procés tecnològic i els recursos naturals han d'estar al servei de la societat. En aquest moment es configuren dos grans àmbits, el de la ciència en termes generals, on estaria el desenvolupament científic-tècnic, i l'àmbit dels estudis humanístics, on hi hauria la cultura i en el que es parla de la reflexió sobre l'ésser, història, el desenvolupament de les societats, etc.

Quan parlem que la ciència és cultura, ens referim a que és un element intrínsec a la nostra cultura entesa com les formes de vida.

I en les societats no occidentals, no es dóna aquesta premissa?

Les societats no occidentals han tingut altres desenvolupaments, estructures socials, econòmiques diferents... fets que han comportat que el tema científic-tècnic no l'incorporessin de la manera com nosaltres l'hem incorporat.

Aquestes han tingut altres desenvolupaments, l'Índia per exemple, per diverses circumstàncies com pugui ser la religió, etc. va desenvolupar-se d'una manera diferent a la nostra, en aquests moments tenen milers de persones que es fan eremites, és a dir, ho deixen tot (família, béns, etc.), van nus i viuen en una muntanya. En la nostra societat existeixen els eremites, els santons, els ermitans, però no en el grau que ho fan a l'Índia.

Altres societats han tingut un tipus diferent de desenvolupament, el problema ha estat quan Occident ha conquerit noves terres, incorporant aquesta forma de fer seva en altres tipus de societats, com explica l'antropòleg americà Nathan Wachtel i referint-se a l'arribada d'europeus a la conquesta d'Amèrica, provocant així la seva desestructuració.

Quan nosaltres incorporem els nostres modes de vida i de producció, aquesta utilització de la natura... en una societat diferent, allò que estem fent és que aquella societat es desestructuri.

En les societats subsaharianes durant els segles XVI - XVII no existia la moneda, sinó el bescanvi. Per tant, l'arribada de conqueridors el que fa, entre moltes altres coses, és desestructurar tot aquest tipus de societats.

El problema ha estat quan nosaltres apliquem aquests modes de vida a altres societats, amb altres estructures econòmico-socials. Quan es parla del tema del desenvolupament del tercer món, estem parlant exactament d'això.

Les institucions públiques, juntament amb la societat, haurien de tenir clar que el seu futur està basat fonamentalment en tot allò que nosaltres invertim en ciència, entesa la ciència com a cultura.

Quines estratègies s'haurien d'aplicar per fer realitat aquesta premissa al nostre territori?

En altres països del món occidental aquesta premissa l'han tingut molt incorporada en la societat i aquesta al complert ha tingut clar que la ciència era una eina fonamental pel desenvolupament. En aquest sentit, països com Gran Bretanya, Alemanya o França han estat exemples de primer ordre. Així, per ex., l'any 2025 es celebrarà el primer centenari del Deutsch Museum amb seu central a Munich: en aquest museu és on la societat va poder començar a entendre què era el desenvolupament tècnic. En el cas de França, al 1936 a Paris s'inaugurà el Palais de la Découverte, que era i és un pavelló dedicat a mostrar a la ciutadania els nous desenvolupaments tecnològics.

Aquestes societats com la de França, Alemanya o Anglaterra han tingut la ciència com a element fonamental. A l'Anglaterra del segle XVII es creà la Royal Society, una institució en la qual es recolzen els governs traspasant les problemàtiques per obtenir el seu assessorament i possibles vies de solució.

Els governs són conscients de la paraula del científic o dels professionals de la Royal Society i incorporen, en la mesura de les seves possibilitats, totes les recomanacions recollides entre els experts.

Si en canvi mirem el que és Catalunya o Espanya, veiem que hem tingut una sèrie de mals fets històrics, guerra civil, dictadures, etc. que quan s'han donat unes possibilitats de desenvolupament científic-tècnic, s'han vist trencades per unes determinades estructures econòmiques, per uns determinats interessos socials... llavors, com fer realitat aquesta premissa? Doncs haurem de posar el dit a la llaga: avui mateix, 7 de juliol de l'any 2017, ha sortit al diari "El País": "Los alumnos catalanes pinchan en ciencias y tecnología".

Per tal de desenvolupar aquesta premissa les institucions públiques juntament amb la societat, haurien de tenir clar que el seu futur està fonamentalment basat en tot allò que nosaltres invertim en ciència, entesa la ciència com a cultura. Des del meu punt de vista no seria vàlid, per exemple, un grup de teatre que faci una obra sobre Galileu per tal d'apropar ciència i cultura, això seria més aviat una "performance" que està molt bé però no és efectiu pel que seria la concepció de la ciència com a cultura.

Quan diem que la ciència és cultura, des del punt de vista que jo plantejo, és que les institucions públiques i per tant el sistema d'ensenyament, els ens locals, els ens provincials, les Diputacions i els Estats han d'incorporar la ciència com a element bàsic en el seu ADN i la societat també ho ha de fer.

És cert que s'estan organitzant activitats com la setmana de la ciència, festes de la ciència, etc. però això té un perill, s'estan organitzant performances on durant uns dies es fan presentacions de experiments, fas participar nens, pares... tot això està molt bé, però el que interessaria és fer que la societat i les institucions públiques tinguin aquesta creença ferma en la ciència.

Podem agafar com a exemple allò que l'esposa d'un científic Premi Nobel nord-americà, que va morir fa 3 o 4 anys, va demanar als assistents abans del funeral del seu marit. Els va dir que si tenien intencions d'enviar flors, preferia que invertissin els diners destinats a això al grup de recerca del seu marit, perquè aquest grup pogués continuar fent recerca. En el nostre, quin percentatge de la població s'ha plantejat donar diners o bens pel desenvolupament científic?

És cert que avui en dia, amb les xarxes socials, twitter, facebook, etc. quan es detecta alguna malaltia estranya es fan campanyes per recollir diners i fer recerca, però són accions puntuals, que estan molt bé per intentar resoldre el problema en qüestió, i s'ha de dir que la majoria de vegades és per fer un tractament experimental als Estats Units.

I per què als Estats Units? Perquè Estats Units té molt clar que és qui és gràcies a la seva inversió pública i privada en recerca.

Quan el Sr. Barack Obama va guanyar per segona vegada les eleccions a la Presidència dels Estats Units, va fer



el discurs a Chicago i el primer que va dir és que Estats Units ha de continuar sent líder mundial en recerca i innovació, perquè això és el que els dona la força.

L'any 2010 el director de la Max Planck Gesellschaft, la societat que organitza tota la recerca mitjançant un seguit de centres per tot Alemanya de molt nivell, en una entrevista va explicar que Alemanya a l'any 2009 es va adonar que Xina ja l'havia superat en exportacions i Alemanya viu de les exportacions. En aquesta ocasió va dir: "nosaltres l'any 2015 hem de tenir aproximadament un 7% del PIB invertit en recerca i educació".

Quan la senyora Angela Merkel va renovar el seu mandat i va haver de fer un seguit de retallades, on no va retallar va ser en recerca, innovació i educació. I per què? Perquè Alemanya és conscient que necessita bons tècnics enginyers, científics..., perquè sinó no té futur, davant d'un monstre, a nivell numèric amb 1.300 milions de persones com és la Xina, enfront dels 80 milions que té Alemanya.

Per tant, l'únic que és pot fer és tenir una recerca bàsica molt bona, perquè tot això després es transformi en x productes farmacèutics, tecnològics, avenços amb els cotxes... per tal de poder tenir un pes en el món.

Davant d'això, les institucions públiques i la societat haurien de prendre consciència, interioritzar que el progrés col·lectiu en tots els àmbits, des dels tecnològics a guarir malalties, etc. passa per la ciència.

I com es podria dur a terme aquesta conscienciació entre les institucions públiques i la societat?

Ho tenim complicat, perquè són projectes de llarg recorregut.

Són qüestions que demanen un finançament sostingut, un canvi en els plans d'estudis, un canvi en les polítiques de tot ordre... en pro d'atorgar a la ciència un paper rellevant. No dic que hagi de ser prioritària, perquè hi ha molts aspectes que les corporacions autonòmiques, estatals, etc. han d'atendre, però sí que ha de ser rellevant.

En el sistema educatiu, per exemple, si un va a Paris, Munich o Berlin, una de les coses que més sorprèn és que les escoles tenen incorporat en el currículum anar a visitar museus durant unes hores al dia per x dies al mes. Nosaltres això ho fem, pràcticament com si fos una festa. Si anar al museu esdevé un dia que no ets a l'escola i que fas festa, llavors això no serveix de res. Hauríem de fer una reflexió col·lectiva molt important sobre com incrementar el grau de coneixement científic-tècnic de la nostra població.

Des del meu punt de vista, i basant-me en tots els anys de treball en aquests temes, la qüestió és com podem aixecar aquest nivell de sensibilització vers tot el que significa la ciència com a cultura, entesa des del punt de vista que hem parlat abans. Això queda palès en l'entorn social: en el diari "Le Monde" a primera pàgina i a la dreta hi pots trobar una ressenya d'un llibre de literatura, científic... la batalla d'Algèria, la biografia de Charles de Gaulle, el darrer premi de poesia... tant és.

Nosaltres tenim alguns diaris, aquí a Barcelona, com poden ser "La Vanguardia", "El País", que tenen pàgines interiors dedicades a ciència i que estan avesats a això. Són elements que contribueixen i ajuden, però no són suficients per tal que arribi a tothom.

Si fem una enquesta, tothom té clar que s'ha d'invertir en ciència, sobretot pensant en el tema de la salut. Però hi ha molts més aspectes, com el tema de la contaminació. Què respirem ara a Barcelona? Això ha estat notícia aquest hivern, dia sí, dia també.

Tot això passa per incorporar la ciència en l'ADN de la societat, com ho fan a Anglaterra, Alemanya, Estats Units... on tothom té molt clar que la ciència és fonamental per al progrés, allò que permet tot un seguit de desenvolupaments molt importants a tots els nivells.



Aquesta premissa com es dóna en el CSIC?

L'objectiu fonamental del CSIC és fer recerca i propiciar la transferència d'aquesta.

El CSIC és un agent més del sistema a tot l'Estat; promou aquesta consciència que la ciència no ha d'estar en aquesta torre de marfil, sinó que ha d'intentar arribar al màxim de la ciutadania.

El CSIC té una àrea específica, una Vicepresidència Adjunta de Cultura Científica que organitza un seguit d'activitats i intenta cercar el màxim de col·laboracions públic-privades per tal de poder dur la ciència a indrets als quals "no hi arriba mai", aquest és un problema de la nostra societat i del nostre país.

Al CSIC, a través d'un conveni amb una gran empresa, que en aquest cas va ser Repsol, vam fer un laboratori mòbil per anar recorrent ciutats, poblacions petites i mitjanes on molta població no sap què és un laboratori científic, per exemple.

Amb la Fundació La Caixa vam crear Ciutat Ciència, amb ciutats de perfil mitjà, com Terrassa, Vic, Manresa, Figueres... portem científics al territori, ja que normalment es concentren en campus com els de la Universitat de Barcelona, Bellaterra, Pompeu Fabra... i per tant en una ciutat com Ripoll o aquestes altres, és possible que a la gent la ciència li quedi lluny.

El CSIC allò que intenta, dins les seves possibilitats (que són magres) és establir el major nombre de col·laboracions possibles per tal d'apropar al màxim la ciència a la ciutadania.

En aquest sentit, desenvolupem instruments com és el cas del passat 30 de juny, que a A Coruña, en el Museu de la Ciència i de la Tecnologia, es va fer el lliurament de premis del concurs "Inspiraciència", que és obert a diferents categories, sobretot als joves.

Aquest any vam tenir més de 500 relats breus d'inspiració científica. És una manera d'estimular i tot això es fa gràcies a un seguit de persones perquè el que és el conjunt de la societat li costa d'entrar-hi.

Hi hauria d'haver molts més tipus d'accions com aquestes.

I aquestes accions del CSIC acostumen a anar dirigides als joves o al conjunt de la societat en general?

Generalment van dirigides a la població en general, exceptuant casos com "El CSIC en el aula" que òbviament va dirigit a nens, però intentem adreçar-nos a tothom, com en el projecte "Ciència en ciutats", fins i tot aquest concurs d' Inspiraciència és obert a tothom, fonamentalment va dirigit als joves, però també hi ha la categoria d'adults.

Com col·laboren amb l'àmbit científic i com ho fan amb el cultural?

El que s'intenta sobretot és estimular que els creadors puguin beneficiar-se del que és la recerca científica.

L'Estació Biològica de Doñana, per exemple, si la veus des del cel a una certa distància, els aiguamolls es veuen fractals, són figures matemàtiques.

A partir d'aquí, creadors i científics del CSIC van fer un programa sobre fractals en el qual combinaven l'explicació del què és un fractal matemàticament parlant amb el que és la seva expressió a nivell gràfic i comparant-los amb els fractals creats per la natura a Doñana.

Intentem desenvolupar aquest tipus d'eines el màxim possible; a l' Instituto de Ciencias del Mar, a l' Instituto de Investigaciones Marinas de Vigo, fem tot un programa d'apropament a través de tot el que és la recerca marina, per tal de poder desenvolupar projectes per entitats.

A Barcelona, l'Institut de Ciències del Mar té un conveni amb La Caixa, en el qual desenvolupa un projecte d'apropament de la recerca marina a la ciutadania a través de les noves tecnologies de la informació, en el qual la ciutadania pot col·laborar directament amb els científics.

Si tu ets a la platja pots informar a través d'una app que has vist un banc de meduses a Roses, per exemple, i els científics ho poden incorporar a les seves dades i fer les investigacions de temperatura d'aigua, etc.

Al Centre d'Estudis Avançats de Blanes tenim una app anomenada "Mosquito Alert" per detectar el mosquit tigre. Aquest projecte de ciència ciutadana permet veure en quins punts hi ha el mosquit tigre, gracies a la col·laboració de la ciutadania. D'aquesta manera, si ets a Sallent, per posar un cas, i veus un mosquit tigre, pots fer la foto i pujar-la a l'app, d'aquesta manera els científics poden detectar que aquest mosquit que estava principalment a Barcelona, a través de les rodes dels cotxes ha arribat a Sallent, a la Vall d'Aran...

Els científics estan treballant perquè cada vegada més la ciutadania a través de les apps pugui incorporar-se a la ciència. Fóra molt bo que les institucions poguessin recolzar més tot aquest tipus de projectes.

Al Raval de Barcelona, i en aquesta casa, hi ha un científic arqueòleg, el Dr. Juan Gibaja, que ha desenvolupat un projecte que és "El Raval fa 6.000 anys".

Ha desenvolupat un projecte d'arqueologia-acció social per tal d'explicar com era el Raval fa 6.000 anys, a l'època neolítica, però és un projecte de dinamització per la gent jove i els grans.

La gent gran va desenvolupar un seguit de titelles amb les quals varen fer un conte sobre "l'art del meu avi", un conte per a nens a partir de la recerca arqueològica o unes titelles amb les que s'explica la vida neolítica per als nens.

Això es va acompanyar d'un seguit de presentacions públiques al mercat de La Boqueria, l'església de Sant Pau, etc. Sobre com es feia foc, com es tallava la pell a l'època neolítica, etc.

Per tal de difondre tot això cal comptar amb mitjans i són les institucions, no el CSIC, que ja en fa la difusió i té els recursos que té. S'haurien d'establir mecanismes més fluids per tal de poder recolzar tot aquest tipus d'actuacions.

I en el cas de les apps que comentava, són subvencionades pel CSIC?

El CSIC posa les infraestructures i en el cas de "La Caixa" o en el cas de l'Ajuntament de Barcelona, en aquest projecte de "El Raval fa 6.000 anys", posen uns diners per desenvolupar tot això.

En el cas d'una app i seguir el control, no només necessites els recursos inicials per muntar-la, necessites algú que estigui gestionant aquell programa per tal que el científic pugui treballar després sobre aquelles dades.

Has de tenir un tècnic que faci el seguiment de tot allò i el CSIC no disposa de tants tècnics per poder-ho fer, per tant, s'han d'establir mecanismes sobre com es destinen els diners i què es prioritza i què no. Tant a nivell estatal, com autonòmic o local.

Com es prioritza el tema de la recerca o la no recerca, quines són les pròpies prioritats...

I en el moment actual, quines són aquestes prioritats?

A nivell estatal, tenim el 1.29% d'inversió, està clar que això arriba pel que arriba, la resta d'institucions i la societat s'hauria de plantejar, com he dit al principi, on posem els diners perquè això tingui un futur més sostenible, solidari i intel·ligent en definitiva.

Tot això passa per incorporar la ciència en l'ADN de la societat, com ho fan a Anglaterra, Alemanya, Estats Units... on tothom té molt clar que la ciència és fonamental per al progrés, fet que permet tot un seguit de desenvolupaments molt importants i a tots els nivells.

Actualment al Museu de l'Home a París hi ha una exposició amb el títol "Nosaltres i els altres" sobre temes com l'exclusió, el racisme, etc. Aquesta és producte d'una recerca social, però en Le Grand Palais de Paris hi ha una exposició sobre jardins, on hi ha des de la història de la botànica, passant per l'ofici del jardiner, pel jardí com a



element de conservació i de l'aportació que fa al canvi global. Hi trobes també les joies de Van Cleef o Cartier basades en elements florals i s'acaba l'exposició amb pintures com les de Gustav Klimt.

L'exposició no és de ciència, però l'objectiu és aconseguir que el gran públic hi vagi i incorpori l'importància de tenir jardins.

Al costat del Museu d'Història Natural de Londres del 1880, la Loteria Nacional ha muntat el "Cocoon Center", al qual hi pots pujar i anar veient les exposicions i allò què fan els científics: al final del recorregut et demanen "Vostè, s'ha plantejat què pot fer pel medi ambient? Pel món?".

I et responen que el primer que es pot fer és inscriure's a l'associació de cultivadors de roses del seu municipi, perquè a Anglaterra els hi agraden molts les roses. I els comenten, simplement, que "plantin roses a casa seva, perquè a banda de ser una cosa maca, estèticament tothom se sentirà millor i tindrà més empatia, estareu contribuint de manera petita però efectiva per a lluitar contra l'efecte hivernacle.

Tots aquests fets són el resultat de que aquestes societats tinguin incorporades en el seu ésser aquests elements. Nosaltres, en canvi, per la nostra història això encara no ho tenim incorporat.

Quan es plantegen programes a casa nostra, s'haurien de fer des d'aquest punt de vista, ja que una vegada incorporat així, de forma natural, la cosa comptarà amb un seguit de desenvolupaments que es podrien considerar "culturals".

A nivell estatal tenim el 1.29% d'inversió... la resta d'institucions i la societat s'hauria de plantejar, on posem els diners perquè això generi un futur més sostenible, solidari i, en definitiva, intel·ligent.

Quin paper creu que juga actualment el CSIC en l'ecosistema científic a Catalunya, des de la recerca i investigació a la comunicació i divulgació científica?

El CSIC col·labora i contribueix en la mesura de les seves possibilitats en tot el que és el desenvolupament científic-tècnic de Catalunya i en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, les Universitats, etc.

Tenim centres mixtes amb la Generalitat, participem en fundacions i consorcis... tots intentem posar el màxim de recursos possibles per poder tirar endavant aquest ecosistema.

El CSIC és la major institució pública dedicada a la investigació a l'Estat espanyol. En una entrevista vostè afirmava la voluntat de mantenir les col·laboracions en "totes aquelles actuacions que fomentin la recerca científica i la difusió cultural per tal d'assolir majors quotes de coneixement i, en definitiva, contribuir al progrés i al benestar dels nostres ciutadans".

Com es coordina i conviu el CSIC amb la resta d'organismes i centres d'investigació i recerca desplegats a Catalunya (ICREA, BIOCAT, BIST...)?

Nosaltres col·laborem i formem part del BIST, per exemple, a través de l'Institut de Nanotecnologia. Contínuament estem estenent tot tipus de col·laboracions dins el que són els marcs legals i econòmics que tenim, tant institucionalment com en els àmbits científics.

La ciència el que fa és formular moltes preguntes, i té algunes respostes. Els científics sempre s'estan demanant coses i per poder trobar resposta a algunes d'aquestes preguntes, necessites aliar-te amb altra gent contínuament. Per tant, la col·laboració institucional és fonamental, cada cop més en el món en què ens trobem.



Com a Residència d'Investigadors que són, quina relació tenen amb institucions que treballen també en la divulgació científica, com pot ser l'IEC, l'Ateneu Barcelonès, l'Acadèmia d'Arts i Ciències, etc.?

És el mateix tarannà: en funció dels recursos existents, que són molt magres, poder establir el màxim d'aliances per poder apropar la ciència a la ciutadania. L'ADN de la Residència d'Investigadors és aquest: de fet, crec que és l'única Institució o de les úniques que d'octubre a juny, tots els dilluns a les 18.30h fa una conferència científica i amb *stream*. Nosaltres posem el nostre gra de sorra en tot això.

El CSIC com a institució pública clau en aquest àmbit, quines accions du a terme per tal de fer realitat aquesta voluntat?

Ho fem a través de la Vicepresidència Adjunta de Cultura Científica i, des d'aquesta, a través de les delegacions del CSIC és desenvolupen una sèrie de programes a nivell territorial.

El CSIC té una de les institucions més importants en difusió científica, que és el Museu de Ciències Naturals de Madrid, a nivell de rellevància és el més important de tot l'Estat en la difusió de la cultura científica. Disposa també de la Casa de las Ciencias de Sevilla, abocada totalment al que és la difusió científica. D'altra banda, hi ha totes les delegacions territorials del CSIC a totes les comunitats autònomes, des de les quals es desenvolupen programes específics.

Com creu que es pot aconseguir la difusió de la ciència a nivell general?

Bàsicament s'haurien d'establir mecanismes el més fluids possibles entre totes les institucions per tal d'incorporar la ciència en l'ADN de la societat.

Hi ha algun perfil professional que creu que pot contribuir millor a l'assoliment d'aquesta fita?

No, ha de ser una qüestió general. La societat ha d'entendre en termes generals que la ciència com a cultura és bàsica per al seu desenvolupament futur.

I com s'aconsegueix aquest eix transformador?

En el moment que la societat entengui això, ja estaràs propiciant que es pugui transformar la societat en una societat més intel·ligent, més sàvia, més sostenible, més solidaria... i d'aquí podran sorgir altres resultats, a la vegada, tant a nivell científic-tecnològic com a nivell del que podríem dir-ne cultura.

Quin seria per vostè l'instrument principal per tal de fomentar la divulgació de la cultura científicotècnica?

L'instrument ha de ser, sense dubte, la col·laboració públicoprivada.

Aquest és un dels dèficits del país, com que el país no té incorporat al seu ADN el que és la recerca, un dels dèficits més importants que tenim és la inversió privada en recerca.

La inversió en recerca no la fan totes les empreses, entre les empreses grans hi ha algunes que en fan, però les mitjanes i petites no tenen ni la cultura ni els mitjans i, per tant, no en fan.

S'haurien de propiciar mecanismes per tal d'afavorir que hi hagués més inversió privada en recerca, i la col·laboració públicoprivada.

Quin paper atorgaria en aquest sentit als poders públics?

Els poders públics han estat els dinamitzadors d'aquest sistema i continuen sent-ho, però seria desitjable que



aquesta gran inversió que es fa, tot i que no és tota la que hauria de ser, s'hauria d'atorgar també a la societat. L'objectiu és que aquesta agafés com a seu el que és la ciència com a cultura, en el sentit de la ciència com a eina transformadora de les societats.

Quin paper li atorgaria al que anomenem societat civil, tenint en compte que aquest tercer sector compta amb una força de transformació enorme?

El que ha de fer la societat civil és incorporar aquesta premissa al seu ADN. S'hauria de fomentar molt més l'associacionisme científic que al segle XIX que, les mancances que hi havia, va ser significativament important. Ara el que s'hauria de fer és aprofitar les noves tecnologies per incorporar a la societat civil en tot això.

Quines iniciatives de divulgació de la ciència coneix que consideri de referència?

El que s'està fent al Museu de Ciències Naturals, el MUNCYT de A Coruña, La Casa de las Ciencias a Sevilla, els CosmoCaixa... A Barcelona, sempre hi ha hagut un vessant molt important orientat a aquest tema i l'Ajuntament ha tingut molta cura en aquest sentit; el que seria desitjable és que molts dels projectes de l'Ajuntament de Barcelona, com pugui ser el Museu de Ciències Naturals, la Festa de la Ciència, etc. poguessin tenir uns desenvolupaments i uns recorreguts més grans.

Hauria d'existir, tant des de l'Ajuntament, com des del govern de Catalunya, l'àmbit provincial... un agermanament més gran en tot aquest seguit de qüestions.

Categories: Entrevistes

Etiquetes: Residència d'Investigadors

Etiquetes: Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC)

- [3]

URL d'origen: <https://sciencecorner.diba.cat/news/2017/06/29/lluis-calvo-director-cientific-cultural-de-residencia-dinvestigadors-del-csic>

Enllaços:

[1] <https://sciencecorner.diba.cat/>

[2] <https://sciencecorner.diba.cat/members/ciencia>

[3] <https://sciencecorner.diba.cat/node/96>